

УДК 811.161.2

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ОСВОЄННЯ НОВІТНІХ АНГЛІЗМІВ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

КОРОБОВА І. О.

кандидат філологічних наук, старший викладач
*Національний університет
фізичного виховання і спорту України*
ira_korobova@ukr.net

У статті досліджено новітні запозичення англійської мови походження в сучасній українській мові й визначено основні тенденції в поповненні її словникового складу в умовах глобалізації. З'ясовано мовні та позамовні чинники, що сприяють активному проникненню англійців в українську мову. Основну увагу зосереджено на систематизації способів лексико-семантичного освоєння новітніх англійців у сучасній українській мові. Названо основні етапи, які долає іншомовна лексика, пристосовуючись до фонетичної та граматичної специфіки української мови. Виділено найрепрезентативніші лексико-семантичні групи новітньої лексики англійської мови походження в сучасній українській мові. Схарактеризовано їх за сферами вживання в українськомовному просторі. Проаналізовано структуру новітніх складноскорочених англійців.

Ключові слова: новітнє запозичення, неозапозичення, новітній англійцізм, лексико-семантична група, сфера вживання, етапи освоєння, семантичне освоєння.

LEXICO-SEMANTIC DEVELOPMENT OF THE NEWEST ENGLISH LOANWORDS IN THE MODERN UKRAINIAN LANGUAGE

KOROBOVA Iryna Oleksandrivna
Candidate of Philology, Senior Lecture
*National University of Ukraine
on Physical Education and Sport*
ira_korobova@ukr.net

Introduction. Ukrainian language does not develop in isolation. It is influenced by other languages in all areas of linguistic communication, which is demonstrated by the presence of borrowings serving as one of the most powerful means of replenishing its vocabulary. Extensive use of loanwords and expansion of their structural and semantic types in the Ukrainian vocabulary in the beginning of the 21st century call for their continuous registration and a comprehensive study.

Purpose. The purpose of the paper is to study the lexical and semantic adaptation of the latest English borrowings, to study the stages of their development, application and features of functioning in the modern Ukrainian language.

Methods. In the process of researching the newest words of English origin, the thematic classification method has been used, which has contributed to the distribution of the newest borrowings into lexical and semantic groups. The newest English loanwords have been captured by the method of continuous sampling, that is, by selecting borrowings in the order of their detection in the texts of the source base of the study. A functional approach has been applied, which made it possible to identify the functioning of the newest loanwords.

Results. It has been found out that the process of mastering the newest borrowings in the Ukrainian language is carried out step-by-step. Intensive introduction and functioning of the newest borrowings in the Ukrainian language is due to many linguistic and non-linguistic factors. Intra-linguistic and extra-linguistic factors are different in nature, impact and intensity of manifestation, but they act in any language in close interaction, rather than separately.

By the type of use, the newest English borrowings form two groups in the Ukrainian language. These are lexemes with a wide scope of application and lexical units with a narrow scope of application. The widely used newest words of English origin include words with their inherent high frequency of use in Ukrainian speech. A group of English loanwords with a narrow scope of use is structured by words, the specificity of which lies in the fact that they are used by separate groups of people related by professional activities. English slangisms and occasionalisms distinguished by sentiments and stylistic markings are also part of this group.

Conclusion. English loanwords prevail among neo-borrowings that have fallen into Ukrainian directly or through other languages. The dominant group in their composition is formed by direct borrowings. This is primarily due to the influence of globalization processes and increased interest of the Ukrainians in learning English. Wide introduction of newest words of English origin into the Ukrainian vocabulary has resulted in the emergence of interrelated extra-linguistic and intra-linguistic factors, though different in nature, impact and magnitude. The newest English loanwords at the present stage of development of Ukrainian society have entered almost all spheres of life. Some of them are not yet fully mastered by linguistic consciousness and are not fixed in Ukrainian dictionaries, but they are already widely used in language communication.

Keywords: newest borrowings, neo-borrowings, newest English loanwords, lexical-semantic group, range of use, stages of development, semantic development.

Формулювання проблеми та обґрунтування актуальності її розв'язання. Словниковий склад мови віддзеркалює всі зміни, що відбуваються в житті суспільства. Курс на інтеграцію України в ЄС, процес глобалізації, орієнтація на країни Заходу спричинили тісну культурну, політичну та соціально-економічну взаємодію України з іншими країнами, що зумовило посилене надходження в українську мову чужомовної лексики (Нагорна, 2016, с. 2–3). У мовленнєвій практиці українців помітно зросла кількість новітніх англійців, що стосуються різних сфер людської життєдіяльності.

Вплив іноземних мов відчутний у всіх сферах комунікації. Значну кількість неозапозичень спостерігаємо у мові засобів масової комунікації, мові реклами, в корпоративній лексиці, побутовому мовленні тощо. У сучасних українських словниках іншомовних слів уже зафіксовано частину новітніх запозичень, проте вони й далі входять до української мови, а отже потребують кодифікації та фахового аналізу. Новітні запозичення, потрапивши на новий мовний ґрунт, зазнають семантичних, словотвірних, граматичних, фонетичних та стилістичних змін. Набуло актуальності теоретичне осмислення причин запозичень та способів адаптації чужоземної лексики в українськомовному просторі, дослідження етапів їхнього освоєння, сфер вживання та особливостей функціонування в сучасній українській мові.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зростання кількості англійців у мовленні українців спричинило посилення уваги вітчизняних і закордонних лінгвістів до особливостей мовних контактів та специфіки засвоєння і функціонування запозичень у мові-реципієнті (Федорець, 2005, с. 64). Процес цей об'єктивний, і зупинити чи заборонити його не можливо. Завдання лінгвістів полягає, з одного боку, в об'єктивному вивченні причин, особливостей і наслідків цього явища, а з іншого – у виробленні критеріїв і норм функціонування іншомовної лексики, визначенні допустимого рівня кількості іншомовної лексики у мові, яка не загрожує функціонуванню мови як єдиної самобутньої системи (Кислюк, 2001, с. 51).

Наукові студії, присвячені дослідженню чужомовних лексичних одиниць, порушують цілу низку проблем: доцільності вживання англійців у сучасній українській мові (Вишнівський, 2015), ролі англійців у сучасній українській термінології кіномистецтва (Василяйно, 2012), мовних та позамовних причин проникнення англійців у сучасну українську мову (Молоткіна, 2016), адаптації англійських запозичень в сучасній українській мові (Ляхова, 2012), статусу англійських запозичень у лексичній системі української мові (Зубарев, 2008; Дьолог,

2010), функціональних типів графічно неадаптованих англійців у назвах і рекламі українських організацій (Слобода, 2014), способів написання новітніх англійців в українській мові (Молоткіна, 2017), лексико-семантичного потенціалу англомовних запозичень у сучасній українській літературній мові (Ситенко, 2010; Чернікова, & Смілик, 2008; Козуб, 2017) та ін. Здебільшого дослідники констатують фонетичну, графічну та граматичну адаптацію англійців до української мови. Поглибленого вивчення наразі потребує лексико-семантичне освоєння цієї категорії лексики

Метою статті є з'ясування специфіки лексико-семантичної адаптації новітніх запозичень англомовного походження, дослідження етапів їхнього освоєння, сфер уживання та особливостей функціонування в сучасній українській мові.

Виклад основного матеріалу. Запозичення слів притаманне всім мовам світу. Цей процес є важливою ознакою їхнього розвитку. Українська мова – не виняток. Проникнення запозичень до неї зумовлене зовнішніми (екстралінгвальними) і внутрішніми (інтралінгвальними) чинниками. Зокрема, наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. цьому посприяли масштабні зміни, що відбулися в суспільно-політичній, економічній, науковій, культурно-побутовій та інших сферах життя українського народу після здобуття ним незалежності. Вплинули також соціально-психологічні чинники, а саме: мода на запозичення, мовні та естетичні смаки, активне користування міжнародними соціальними мережами тощо.

Запозичення нової лексики в українську мову зумовлене також певними внутрішньомовними чинниками: можливістю швидкого номінування нового предмета, поняття, явища та розмежування близьких за змістом, але різних понять; прагненням до збереження семантичної чіткості лексичних одиниць, що виявляється в запобіганні полісемії й омонімії; тенденцією до економії мовних засобів та мовленнєвих зусиль, що полягає в здатності чужомовної лексеми замінити описові звороти однослівними найменуваннями; відсутністю в українській мові позначень для новітніх процесів, реалій, дій, предметів; прагненням до порозуміння між партнерами та ін.

Внутрішні та зовнішні чинники різні за природою, силою впливу та інтенсивністю вияву. У кожен окремий момент розвитку мови на неї діють різні процеси, які залежать як від особливостей формування й функціонування лексико-семантичної системи, так і від соціально-історичної ситуації, потреб і смаків мовців (Ляхова, 2012, с. 21–22).

Освоєння запозичення в лексико-семантичному просторі нової для нього мови – процес складний і тривалий. Спираючись на теоретичні здобутки інших науковців та власні спостереження, запропоновано поділ усього процесу запозичення на дві фази: перша – це входження і друга – це освоєння та визначено чотири основних етапи освоєння новітніх запозичень у сучасній українській мові: 1) входження; 2) адаптація; 3) укорінення; 4) повне освоєння.

На етапі входження слово передають переважно латиницею й часто паралельно пояснюють у тексті. Графічне оформлення слова часто не послідовне, не уніфіковане. Також не до кінця встановлено межі його семантичного обсягу, у зв'язку з чим носії мови сприймають лексему як чужомовний елемент. Наприклад, досі не усталилося написання лексеми *онлайн* / *он-лайн* / *on-line* / *online* / *ON-LINE*, порівняйте: *Це й не потрібно – майже будь-що можна замовити он-лайн і отримати замовлення менш ніж за тиждень* (Д, № 145–146, 16–17.08.2013, с. 7); *Інша історія зі схожим он-лайн-проектом, що мала сумний для “продюсерів” фінал, теж почалася зі звернення небайдужих* (ІЗ, № 1–2, 14.01.2011, с. 19); *“Інтернет-банкінг” – дозволить цілодобово управляти своїми рахунками в режимі он-лайн* (РБУ, 2013, с. 2); *Учасники навчального процесу з використанням дистанційних технологій мають безліч можливостей, серед яких: індивідуальний навчальний план та графік навчання; власний он-лайн-консультант; найкращі світові методики викладання та навчання; об'єктивність оцінювання знань; доступ до електронних навчальних курсів європейського рівня, відеолекцій та відеоконференцій,*

інтерактивної навчальної карти (СВ, № 101, 12.09.2014, с. 5); Введення – це поповнення Вашого рахунку в системі Limonex наявним або безготівковим способом: через банкомати, у відділеннях банку, за допомогою **online**-систем, наприклад “Приват-24”, за допомогою інших платіжних систем (ЗМР 2 2009, с. 153); Передплатити “Україну молоду” можна у будь-якому поштовому відділенні України, а також скориставшись послугою “Передплата **ON-LINE**” на сайті www.presa.ua (УМ, 15–16.06.2012, с. 11).

Етап адаптації передбачає пристосування новітнього запозичення до орфографічних норм української мови. Чіткішого окреслення набуває семантичний обсяг лексеми. Вона ще не кодифікована в словниках української мови, проте функціонує за граматичними законами української мови (підлягає типовим парадигмам відмінювання). Наприклад: *фрілансер* / *фрилансер* (англ. *freelancer*), *стріт-арт* / *стрит-арт* (англ. *streetart*), *екстрім* / *екстрим* (англ. *extreme*), *нюзмейкер* / *нюсмейкер* (англ. *newsmaker*). Наприклад: “*Це не **стріт-арт**, бо не звіди пішло, це ближче до настінного живопису, але не живопис. Я називаю це графікою на стіні*”, – каже Олександра (УМ, № 80, 06.06.2012, с. 10); *Благо – ефектно розписаних стін у Сумах – чимало. Більшість із цих робіт з’явилася в межах фестивалю **стріт-арту** “Кольорове місто”, але є й просто ініціативи місцевих митців* (Д, № 214–215, 22–23.11.2013, с. 44); *Тепер з понеділка до п’ятниці глядач зможе насолоджуватися півгодинними розмовами про “добре й вічне”, слухати історії успіху, пізнавати культурний ландшафт України, а по вихідним дивитися програми з **нюзмейкерами** тижня* (Д, № 179–180, 26–27.09.2014, с. 17); *Нам не обійтися без донорської підтримки з-за кордону, – зізнається **нюсмейкер** цього заходу* (ІЗ, № 1–2, 15.01.2015, с. 7). Деякі запозичення, комбінуючись з питомими лексичними одиницями, беруть участь у словотвірних процесах, пор.: *онлайнплатіж* / *онлайн-платіж* (англ. *online* + *платіж*), *он-лайнмагазин* / *онлайн-магазин* (англ. *online/on-line* + *магазин*) та ін.

Етап укорінення цікавий тим, що передбачає стабілізацію написання запозичень за орфографічними нормами української мови. Їх дедалі масовіше уживають у різних сферах комунікації і фіксують у словниках новітньої лексики. Наприклад, відносно вкорінилися в українській мові лексеми *серфінг*, *геймер*, *стилус*, *плей-лист*, *спам*, *фрилансер* та ін. Пор.: *Спам* (англ. *spam*) – 1) м’ясний продукт в післявоєнній Британії, напр.: *Навіть у післявоєнній Британії, охопленій економічною кризою, спам був чи не єдиним м’ясним продуктом острів’ян* (ІЗ, № 13, 28.03.2014, с. 26); 2) некорисна інформація рекламного характеру, яка розсилається великій кількості абонентів електронної пошти (ССЛіЖ 2009, с. 319), напр.: *слово спам* (від англійського *spam* – “spicedham”, тобто “пряна шинка”), що нині асоціюється зі світом інформаційних технологій (М, № 3, 28.03.2013, с. 26); *Фрілансер* (англ. *freelancer*) – 1) вільний журналіст, який не є штатним працівником редакції, створює свої матеріали за власними критеріями й уподобаннями і пропонує їх різним мас-медіа за домовлену плату (ССЛіЖ 2009, с. 345), напр.: *Україна посідає четверте місце в світі за доходами фрілансерів* (Д, № 197, 31.10.2012, с. 6).

Повне освоєння неозапозичення можливе лише тоді, коли воно пристосовується до орфографічних норм української мови і слугує твірною основою для похідних лексичних одиниць. Наприклад, до таких запозичень уналежнюємо англізми *фейк*, *коуч*, *стелс*, *селфі*, *тюнінг*, оскільки в сучасній українській мові вони вже мають чимало похідних, пор.: *“Не стань цеглинкою у величезній стіні паніки 99 % постів, які я бачу у фейсбуці, – це погано зліплений російський **фейк**, основна мета якого – довести вас до істерики, вашу маму до валокордону, сусіда до алкоголізму”*, – наполягає Віктор Ліс (Д, № 179–180, 26–27.09.2014, с. 14); *За її словами, вчора у соціальній мережі з’явилися два однотипні **фейкові** відео. Що спільного у цих двох відео? Відповідь одна – **фейковість**, брехливість, замовність* (<http://vikka.ua/novini/35278-zhukovska-otsinila-video-pro-brudnu-vodu-fejkovist>); *На всю Україну прославився і 63-літній пенсіонер з Кривого Рогу Валерій Крижов, який обміняв трикімнатну квартиру на вантажівку МАЗ*

й після проведення **тюнінга** вирушив на ній на фронт (ІЗ, № 7, 19.02.2015, с. 16); Як можна **тюнігувати** велосипед (<http://yakpros.ru/hobbi-ta-rozvag/31035>); **Тюнігування** автомобіля – це складний процес переобладнання його до такого стану, який би повністю задовольняв його власника (<http://econom.lnu.edu.ua/files/ek-you/n3/st12.html>); **Тюніговані** у воєнному стилі автівки, які дотепники називають гантраками, тепер можна побачити тут повсюдно (ІЗ, № 7, 19.02.2015, с. 16).

Запропоновану в роботі класифікацію етапів освоєння новітніх запозичень української мовою подано на рис. 1.

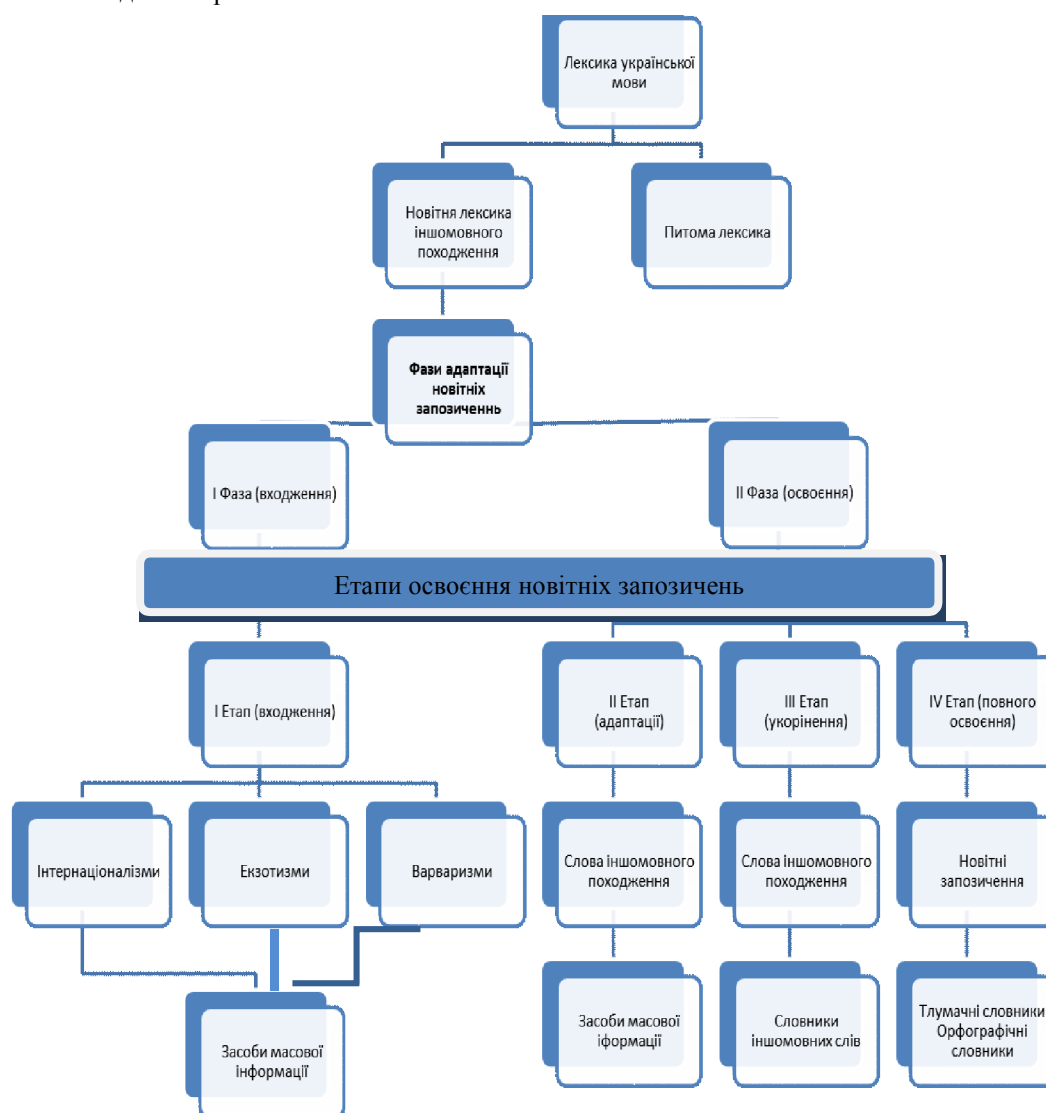

Рис. 1. Етапи освоєння новітніх запозичень

Звичайно, чіткої межі між етапами адаптації чужомовної лексики в українській мові немає. Тому, погоджуючись із думкою Г. Казаряна, можна зазначити, що пристосування й укорінення запозиченого слова загалом та семантичне й словотвірне освоєння його зокрема становить собою єдиний динамічний процес (2004, с. 14).

Усі ці процеси притаманні й новітнім англійським слів. На нашу думку, вони заслуговують окремого термінового статусу: “новітній англійськ” – це запозичені протягом останніх десятиліть з англійської мови чи за її посередництва лексеми, а також ті, які увійшли раніше або повернулися з периферії та активізувалися, зазнавши на українському лінгвальному ґрунті семантичних змін і зрушень (Коробова, 2018, с. 26).

У процесі дослідження новітніх англійських слів використано функціональний підхід, який уможливив виявлення сфери функціонування новітніх запозичених слів. З-поміж досліджуваної лексики виокремлюємо неозапозичення, котрі розподіляємо відповідно до вживання в українській мові на кілька груп: 1) англійськ з широкою сферою застосування (*апсайклінг, буккросінг, кейтерінг, клінінг, пілінг* тощо) та 2) англійськ з вузькою сферою вживання, до яких належать а) англійськ зі спеціальною сферою застосування (*бенчмаркінг, боулдерінг, дауншифтинг, джибінг, карвінг*); б) англійськ-сленгізм (*драг-квін, ламер, сабдж, рулез, крякати*); в) англійськ-жаргонізм (*афтепати, юзер, геймер, дигерство, слот*); г) англійськ-оказіоналізм (*арт-гето, Меркозі, Мерколанд*).

Англійська мова сьогодні є основним джерелом збагачення лексико-семантичних систем багатьох мов світу й української зокрема. Це можна пояснити кількома чинниками: по-перше, англійськомовні країни досягли величезних успіхів в економіці та поступово почали впливати на весь світ, причому не лише на держави третього світу, що розвиваються (деякі з них обрали американську модель як зразок для наслідування), але й на розвинені країни Західної Європи, Китай та Японію. Тому саме англійська мова послугувала джерелом термінології з економіки, інформаційних технологій, науки, техніки, медицини, спорту тощо. По-друге, англійська мова поступово перетворилася на мову всесвітнього спілкування. По-третє, Британія, як відомо, була свого часу однією з найбільших імперій, що мала колонії в усіх частинах світу, тому в багатьох колишніх колоніях англійська мова й дотепер є державною (Індія, Австралія, Уганда, Ямайка, Зімбабве тощо). По-четверте, у багатьох галузях знань найбільший внесок упродовж ХХ ст. зробили саме вчені англомовних країн.

За характером функціонування англійськ поділяємо на дві групи.

Першу групу формують англійськ з широкою сферою застосування. До них належать лексеми, що увійшли до української мови раніше, але з певних причин повернулися з периферії мовлення та активізувалися в українському мовленні в останні десятиліття. Сюди ж відносимо й англійськ, які потрапили до української мови порівняно недавно, та англійськ, які в українському узусі зазнали семантичних змін і зрушень. До цієї групи ми зараховуємо такі лексеми: *андерлайн, віджеїнг, шоуінг, апсайклінг, буккросінг, капінг, кейтерінг, клінінг, коучінг, мувінг, тетмейл, пілінг, сайдінг, семплінг, серф* тощо, наприклад: *Загальна тенденція такого апсайклінгу – до нього вдаються не так з екологічних міркувань, як (часто) через бажання бути несхожим на інших, внести гумористичну родзинку у свій побут і світ навколо* (<http://tyzhden.ua/Society/57008>); *Таку ідею сповідують учасники нового для України руху буккросінг* (П, № 7 – 8, серпень, 2009, с. 28); *Деякі українські ресторатори жартують з приводу розвитку вітчизняного кейтерінгу: всі вже легко і правильно вимовляють це слово, що є явним проявом того, що в Україні не тільки розібралися, що це таке, але й з’явився значний рух в розвитку кейтерингових послуг і почали по-справжньому боротися за клієнтів* (<http://ua.textreferat.com/referat-940-1.html>); *Клінінг – це не просто наведення порядку, а цілий комплекс послуг, що дозволяє підтримувати приміщення в ідеальній чистоті* (*klining-filosofiya-chistoti*).

До цієї підгрупи слів віднесено також такі запозичення, як: *драйв, графіті, ланч, лаунж* тощо напр.: *Той драйв – це більше, ніж іграшки та канцтовари* (<http://uk-ua.facebook.com/>); *Приміром, було, що ми (друзинники) ніяк не могли вирахувати хуліганів, які малювали на стінах не завше пристойні графіті* (ІЗ, № 3, 19.01.2012, с. 17); *У п’ятницю, 27 січня, традиційний Український ланч у швейцарському Давосі відкриється промовою Президента України Віктора Януковича*

(<http://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/1311248-ukrayinskij-lanch-u-davosi>); *На горішньому поверсі "Прем'єр Палацу" є лаунж, відкритий для гостей готелю та інших відвідувачів* (http://www.premier-palace.com/ua/info/press-room/published-articles-and-broadcast/view/swedish_post).

Новітні англійці виділеної групи активно вживають люди різних вікових та соціальних груп здебільшого в побутовій сфері, торгівлі, сфері обслуговування тощо.

Друга група охоплює лексеми з вузькою сферою вживання, наприклад: *вайбер, буткіт, варгейм, вендор, вінс 'ютинг, воблер, геймплей, ф'юзинг, фішинг, плей-лист, дорвей* тощо, напр.: **Вайбер, вайбер** чи навіть **вібр**, по-різному називають цей додаток, проте це не перешкоджає йому мати більше 200 мільйонів користувачів в 193 країнах світу на початку серпня 2013, в тому числі 300 тисяч в Лівані і кілька мільйонів в Єгипті (<http://290937.inhands.web.hosting-test.net/index.php/category/startup/51/168>); *Професійне заняття вінс'ютигом вимагає від людини досвіду у не менш як 200 стрибків із парашутом* (<http://slovotvir.org.ua/words/vyngsiutyng>); **Фішинг** це спроба дізнатися певні персональні дані: кредитних карток, паролі доступу до онлайнних платежів тощо (ІЗ, № 13, 28.03.2014, с. 27); *Серед численних справ для душі вона [Катерина Новікова – головний експерт відділу психологічних та мистецтвознавчих експертиз ДНДЕКЦ МВС України] особливо захопилась ф'юзингом – дизайнерською технологією виготовлення декоративних елементів на склі чи дзеркалі, рідше – порцеляні* (ІЗ, № 25, 19.06.2014, с. 23).

Специфіка англійців із вузькою сферою застосування полягає в тому, що їх уживають деякі групи людей, пов'язані між собою професійною діяльністю, зокрема їх може об'єднувати банківська галузь, фінансова, економічна, правнича діяльність, новітні інформаційні технології, зайнятість у сфері спорту, журналістики тощо. Пор., наприклад, такі запозичення, як: *астротурфінг, аутстафінг, бенчмаркінг, боулдеринг, бутстрепінг, грейдинг, дауншифтинг, джибінг, джогінг, кайтмунвокінг, карвінг, кардшарінг, квілінг, клікджекінг* тощо. Наприклад: *Зараз уже існує цілий словничок для опису нечесної чи неввічливої поведінки, від флеймінгу [flaming] (ворожі напади на людей на форумах чи в коментарях під текстами) до астротурфінгу [astroturfing] (анонімні коментарі, які начебто виглядають як спонтанні реакції громадськості, але насправді їх генерують політичні сили або піарники)* (<http://zgroup.com.ua/article.php?articleid=3852>); *А адже біг Джогінг – це самий широко поширений у світі і одночасно, найдоступніший вид фізкультури* (<http://owoman.com.ua/dzhogging-big>); *За допомогою квілінгу можна прикрасити рамки для фотографій, зробити подарункову листівку тощо* (http://ua.prostoblog.com.ua/osobisti/byudzheta/dekupazh_i_kviling); *Існує ймовірність, що зловмисник зможе здійснити атаку під назвою "клікджекінг"* (http://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=79609516).

Трапляються доволі часто й новітні англійці-сленгізми та англійці-жаргонізми, характерні для певних соціальних груп та категорій людей, здебільшого пов'язаних між собою певною діяльністю, захопленням тощо, наприклад: *драг-квін, кондишн, крякати, кулер, ламер, сабдж, рулез* та ін. Напр.: Термін "**драг-квін**" ("*drag-queen*") позначає чоловіка, який виступає в жіночому образі, трансвестита, іншими словами (<http://sysnet.in.ua/koxannya/>); *По особистому досвіду скажу, що крякати вента-факс останніх версій так і не навчилися* (УМІ, с. 189); **Ламер** – це недохакер-переюзер, що звичайно з розумним виглядом пояснює те, в чому сам ні чорта не розуміє, у нього навіть немає в лексиконі слова "не знаю" (<http://megasite.in.ua/48398>); *У молодіжному слензі російської мови слово "рулез" має той же зміст, що й в англійському – rules (to rule) ("добре", "правильно", "здорово")* (<http://wikitwiki.in.ua/index.php?newsid>).

Здебільшого такі запозичення становлять собою соціально-марковану лексику певних соціальних чи професійних груп. З-поміж англійців-жаргонізмів ми зафіксували такі: *афтенаті, юзер, мейл, геймер, варез, дигер, слот, флор, гамер, гестбук, крекер, рулез* та ін. Напр.: *На роботі чайник стає насмішкою для колег і системного адміністратора, і саме ці насмішки змушують*

його перебороти свої страхи і стати **юзером**, і чим швидше це відбудеться – тим краще! (<http://megasite.in.ua/48398>); *Щоправда, роль кілера мав виконати **геймер**, який погодився вбити аватари сина замовника в усіх он-лайн-іграх, у яких той брав участь* (ІЗ, № 4, 24.01.2013, с. 26); *Створення комп'ютерів та ігор на них дало нове життя поняттю **слотів*** (<http://poradumo.pp.ua/kompyter-i-internet/55051-scho-take-sloti-viznachennya.html>). Для таких лексем характерне експресивно-оцінне, стилістично знижене забарвлення.

Поширення англійськомовних жаргонізмів та сленгізмів, на нашу думку, зумовлене впливом таких соціальних явищ, як мода і попит на все американське, що пов'язане з банківською галуззю, фінансами, економікою, правничою діяльністю, новітніми інформаційними технологіями, журналістикою, спортом, розвагами тощо.

З-поміж новітніх англізмів натрапляємо на оказіоналізми – незвичні слова, утворені на основі наявного в мові слова або словосполучення, іноді з порушенням законів словотворення чи мовної норми, які функціонують лише в певному контексті, у якому вони й виникають.

До новітніх запозичень, здатних створювати гумористичний ефект, належать оказіоналізми: *арт-гетто, Меркозі, Мерколланд*, напр.: *Схоже, що на зміну дуету **Меркозі** (Меркель і Саркозі) народжується новий – **Мерколланд** (Меркель і Олланд)* (УМ, № 70, 17.05.2012, с. 6).

Таким лексемам властиве емоційно-експресивне забарвлення та стилістична маркованість.

Поділ новітніх англізмів за сферами вживання в українській мові схематично зображено на рис. 2.

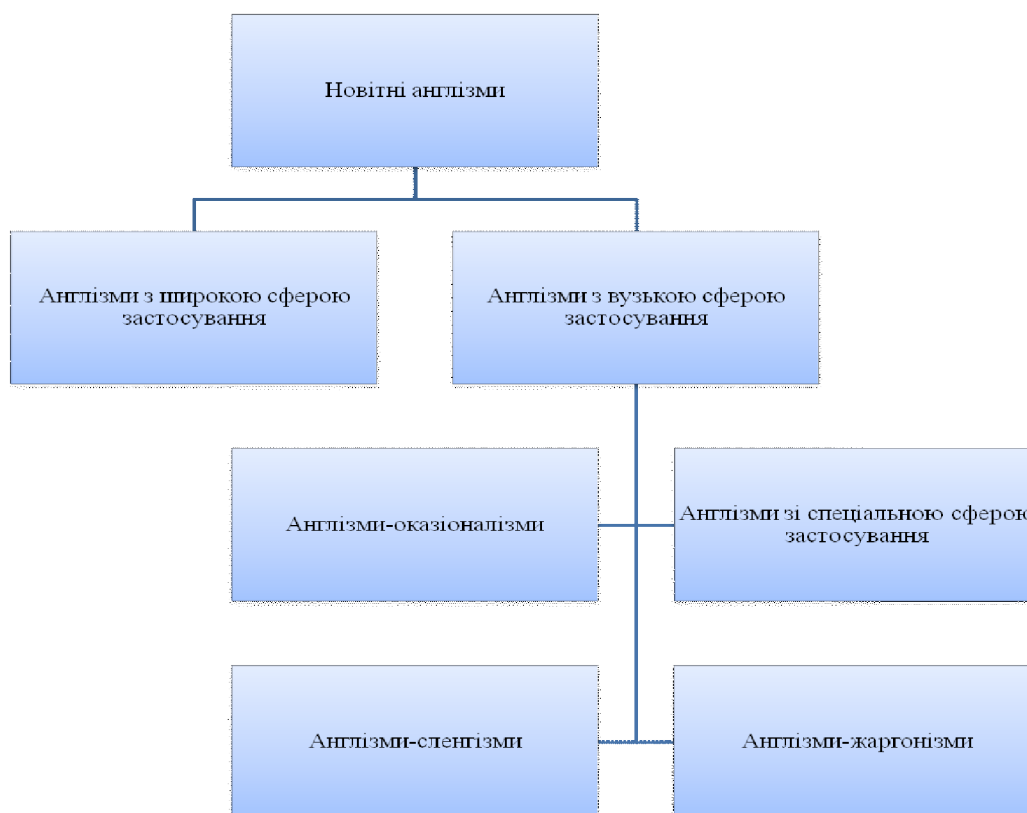

Рис. 2. Розподіл новітніх англізмів за сферами вживання

Англійська мова є лідером у постачанні абрєвіатур. Особливої актуалізації вони набули в мові засобів масової комунікації. З огляду на свою новизну, абрєвіатурні запозичення звичайно не зафіксовані в словниках української мови, тому становлять актуальний матеріал для дослідження.

Особливістю сучасного етапу розвитку мови є запозичення абрєвіатур, які зберігають латинську графіку й вимову за правилами мови-джерела, що свідчить про загальну тенденцію до інтернаціоналізації лексики. Пор.: *CNN* (Cable News Network) – Нова кабельна мережа, *ETG* (Eural Trans Gas) – Євротрансгаз, *ICAO* (International Civil Aviation Organization) – Міжнародна організація цивільної авіації), наприклад: *Телеканал побудовано за найкращими світовими зразками – CNN, DDC, World, Euronews, його формат не передбачає ведучих у студії, трансляції ток-шоу, серіалів, лише новини і корисна інформація 24 години на добу 7 днів на тиждень* (<http://teleprostor.com/dossier/ukraine/show-6536-telekanal-novin-24>); *Відповідно до інформації Всесвітньої організації цивільної авіації (ICAO) понад 90 країн зі 193 держав – членів ООН нині видають такі документи, при цьому ще понад два десятки держав готові до впровадження таких документів в найближчі роки* (ІЗ, № 1 – 2, 10.01.2013, с. 18).

Складноскорочені слова, які потрапили до української мови останніми десятиліттями, охоплюють кілька лексико-семантичних груп.

Першу групу сформували складноскорочені запозичення, що позначають міжнародні організації та об'єднання. До них належать: *ACEL* (англ. *Australian Council for Educational Leaders*) – Австралійський центр міжнародного права; *WATA* (англ. *World Association of Travel Agencies*) – Всесвітня асоціація туристичних агентств; *AEROSAT* (англ. *Aeronautical Satellite*) – Рада з використання супутників для потреб авіації, наприклад: *Ці ради об'єднуються в неурядові міжнародні організації, такі як Всесвітня асоціація туристичних агентств і туроператорів (WATA), Міжнародна рада турагентств (ICTA), Міжнародна федерація турагентств (IJTA)* тощо (http://pidruchniki.com/19110108/turizm/mizhnarodna_spi_vpratsya_organizatsiyi_turizmi).

Другу групу становлять абрєвіатури науково-технічної сфери: *PWM* (англ. *Pulse-width modulation*) – широтно-імпульсна модуляція; *UIC* (фр. *Union Internationale des Chemis de Fer*) – Всесвітня неурядова організація із співробітництва між залізничними підприємствами, наприклад: *... команда "analogWrite (10, 64)" скаже мікроконтролеру подати на цифровий PWM вихід №10 сигнал зі шпаруватістю 25 %* (<http://poradumo.com.ua/161151-sho-take-shim-i-iak-vonavikoristovuyetsia-v-arduino/>); *3 ініціативи Міжнародного союзу залізниць (UIC) 7 травня 2013 року світ відзначав Міжнародний день безпеки на залізничних переїздах* (http://uz.gov.ua/press_center/latest_news/344781).

Третя група об'єднує спортивні найменування: *ATV* (англ. *All-Terrain Board*) – дошка, призначена для переміщення по рівній поверхні; *NEBL* (англ. *North European basketball league*) – Північноєвропейська баскетбольна ліга, наприклад: *(ATV) – дошка, схожа на скейтборд або сноуборд, цілком придатна для переміщення по досить рівній поверхні (асфальт, дно висохлого озера, відливні глиняні пляжі і т.д.), а ось для руху по пересіченій місцевості вона абсолютно не підходить* (<http://ua.realityandmyths.com/kajting/>); *Свого часу Павілоніс був президентом Федерації баскетболу Литви, директором національної збірної Литви та виконавчим директором NEBL* (<http://basketball.sport.ua/news/48358>).

За структурою в складі чужомовних скорочень, якими активно поповнюється українська мова, переважають акроніми – абрєвіатури, утворені від початкових звуків слів або сполук, що вимовляються як єдине слово (Селіванова, 2006, с. 19). До цього типу абрєвіатур належать слова специфічної структури, утворені скороченням одного слова чи різним поєднанням по-різному скорочених слів вихідного словосполучення, з-поміж яких виокремлюємо ініціально-прості (літерні – AEER, звукові – POST, літерно-звукові – VoIP), напр.: *9 листопада 2012 року у Берліні розпочала роботу щорічна конференція Асамблеї європейських прикордонних регіонів*

(*AEBR*) (<http://municipal.gov.ua/news/cat/11/page/4>) й ініціально-ускладнені аббревіатури – TD-SCDMA, пор.: *У світі існує безліч різних технологій для мобільного зв'язку. Найбільш популярні наступні: GSB, CDMA, PDC, TD-SCDMA й W-CDMA, більш відома як UMTS* (<http://media.mabila.ua/ua/articles/network-and-standart/>).

Від типу вихідного словосполучення, на базі якого воно утворене, залежить кількість структурних компонентів неоаббревіатури. Аббревіатури утворюються скороченням двох повнозначних слів, наприклад: *AC* (англ. *Absolute Ceiling*) – Абсолютна стеля, а також від словосполучень, що мають у своїй будові три, чотири й більше повнозначних слів, пор.: *AER* (англ. *Assembly of European Regions*) – Асамблея європейських регіонів, *ACEL* (англ. *Australian Council for Educational Leaders*) – Австралійський центр міжнародного права, *AIKMA* (англ. *International Association of Aircraft Manufacturers*) – Міжнародна асоціація конструкторів авіаційної промисловості, *EURACA* (англ. *European Air Carriers Assembly*) – Асамблея європейських перевізників, *AEROSAT* (англ. *Aeronautical Satellite Council*) – Рада з використання супутників для потреб авіації, *EUROCONTROL* (англ. *European Organization for the Safety of Air Navigation*) – Європейська організація із забезпечення безпеки авіації.

У складі новітніх запозичених аббревіатур функціонують такі: 1) складно-ініціальні: *LPT-port* (англ. *Line Printer Port*) – порт для лінії принтера; 2) звуково-складні: *CDAudio* (англ. *Compact Disk Audio*) – компакт-диск для прослуховування; 3) звуково-словесні та лексико-звукові: *ARCnet* (англ. *Attached Resource Computing Net*) – локальна обчислювальна мережа з приєднаними ресурсами; *NPCode* (англ. *Nonprint code*) – код на заборону друку.

Запозичення складноскорочених слів є об'єктивно-історичним процесом, який зумовлений постійними контактами України з іншими державами. Перенесені в українську мову аббревіатури різної семантики та структури поступово входять до активного вжитку. Нові аббревіатури вступають у системні зв'язки. Помітна тенденція до утворення їхніх варіантів, а саме – скорочених одиниць, які модифікують різні аспекти формального вираження, але мають однакове значення. Із часом лишається один із кількох варіантів аббревіатур, найбільш вдалий та вживаний. Високий ступінь освоєння таких слів сприяє розширенню їхньої сполучуваності та дериваційної потужності.

Важливим аспектом дослідження англізмів є з'ясування особливостей їхніх змін під впливом мови-реципієнта. Використання англійських слів у сучасній українській мові не однакове, воно залежить від їхньої здатності асимілюватися в новітній лінгвістичній ситуації. Асиміляція англізмів зазнає соціального впливу, оскільки засвоєнням іншомовної лексики різними соціальними групами носіїв мови не однакове. Еволюційне засвоєння англізмів відбувається на фонетичному, графічному, граматичному та семантичному рівнях відповідно до правил української мови. Процес семантичного освоєння цих слів відбувається в таких напрямках:

1. Зміни семантичної структури, обсягу та характеру значень англізмів під час входження до лексико-семантичної системи сучасної української мови та функціонування.
2. Перегрупування значень у семантичній структурі англізмів, яке пов'язане з розвитком нового значення слова.
3. Пристосування англізмів до лексико-семантичної системи української мови внаслідок їхньої взаємодії із близькими за значенням словами.

Певна частина англізмів, що потрапили до української мови раніше, завдяки семантичній деривації розширила свій семантичний обсяг. Наприклад, іменник *графіті*, який потрапив до української мови з італійської за посередництва англійської мови, у якій функціонує зі значенням “малюнки або написи на стінах тощо в громадських місцях” (OALD, p. 674). “Словник іншомовних слів” за редакцією О. Мельничука в 1977 р. цю лексему зафіксував зі значенням “стародавні написи й малюнки різного змісту, зроблені гострими предметами на посудинах, пряслицях, стінах споруд тощо” (с. 184). Словник іншомовних слів за редакцією Л. Пустовіт подає таке значення лексеми *графіті*: “стародавні написи та малюнки на стінах

будівель, металевих виробках, посудинах тощо. Відомі давньогрецькі і римські графіті, а також графіті ранньослов'янського часу і Київської Русі, зокрема графіті софійські” (2000, с. 309). Великий тлумачний словник сучасної української мови за редакцією В. Бусла фіксує лексему *графіті* з поміткою *невідм., мн.* “стародавні написи й малюнки різного змісту, зроблені гострими предметами на посудинах, пряслицях, стінах тощо” (2009, с. 260). Новий словник іншомовних слів за редакцією Л. Шевченко засвідчує такі значення: 1) “стародавні написи побутового або магічного характеру, надряпані на стінах будівель, посудинах, предметах побутового призначення та ін.”; 2) “написи на стінах будівель, зроблені від руки” (2008, с. 170). Натомість у засобах масової комунікації останніх років усе частіше натрапляємо на дещо інше значення згаданой лексики – “зухвале і ексцентричне мистецтво вулиць, тісно пов’язане з хіп-хоп культурою і нескінченною кількістю стилів, предтечею яких були малюнки на стінах нью-йоркського метрополітена” (<http://do-yourself.eu/uk/pages/378253>), наприклад: *Приміром, було, що ми (друзинники) ніяк не могли вирахувати хуліганів, які малювали на стінах не завше пристойні графіті* (ІЗ, № 3, 19.01.2012, с. 17). Додаються нові значення слова, розвивається полісемія.

Натомість англійське слово *баєр* (англ. *buyer*) в українській мові зазнав звуження семантики. В англійській мові це слово має два значення: 1) “людина, яка купує щось дуже дороге”; 2) “людина, чия робота полягає у виборі товарів для великих магазинів” (OALD, р. 205 – 206), а в українській – функціонує з одним значенням – “фахівець із закупівель, який формує асортимент продукції для певної купівельної категорії і в певному ціновому діапазоні” (<http://posekretu.com.ua/116501-hto-takij-bajyer>), наприклад: *Основне заняття баєрів, особливо тих, які працюють у великих компаніях, закупівлі у певній товарній області* (<http://posekretu.com.ua/116501-hto-takij-bajyer>).

Новітнє запозичення *кейтеринг* (англ. *catering*) у мові-джерелі позначає “роботу з надання продуктів харчування та напоїв для зустрічей і світських заходів” (OALD, р. 233). В українській мові функціонує з двома значеннями. Перше значення було перейнято з англійської мови, бо потрапило до мови-реципієнта разом з назвою нового виду послуг у сфері харчування, наприклад: *Займаємось виїзним обслуговуванням, а саме: організацією фуршетів, банкетів та їх проведенням. Кейтеринг доступний кожному!* (<http://starofservice.com.ua/dir/kiiv/>). Друге значення цього слова розвинулося на українському мовному ґрунті – “новий напрямок ресторанного бізнесу та індустрії розваг”, пор.: *Деякі українські ресторатори жартують з приводу розвитку вітчизняного кейтерингу: всі вже легко і правильно вимовляють це слово, що є явним проявом того, що в Україні не тільки розібралися, що це таке, але й з’явився значний рух в розвитку кейтерингових послуг і почали по-справжньому боротися за клієнтів* (<http://ua.textreferat.com/referat-940-1.html>). Отже, новітнє запозичення *кейтеринг* в українській мові розширило свою семантику.

На початкових стадіях засвоєння англійців відчутний значний вплив англійської та української мовних систем на форму й семантику цих слів. Регулярні синтагматичні зв’язки англійця з корінними словами сприяють його семантичній означеності та самостійності, що виявляється в розвитку його внутрішньої та зовнішньої лексичної валентності, а саме здатності вступати в синтаксичні, лексичні, фразеологічні сполучення, здатності сполучатися з граматичними і словотворчими морфемами та підлягати процесу термінізації і детермінізації (Коробова, 2013, с. 111-112).

Висновки й перспективи подальших досліджень. Отже, зростання кількості англійців у сучасній українській мові зумовлене впливом глобалізаційних процесів та посиленням зацікавленості українців у вивченні англійської мови. Англійці широко використовують на позначення економічних, суспільно-політичних, культурно-побутових, наукових та соціально-психологічних понять. Новітня запозичена лексика з англійської мови освоєна не однорідно. Одні лексеми перебувають на етапі входження, інші – на етапі адаптації, ще інші зазнають вкорінення.

Лексико-семантичне освоєння англійзмів полягає в пристосуванні їх до лексико-семантичної системи української мови, а саме у встановленні ними семантичних та словотвірних відношень з питомими лексичними одиницями, у розширенні чи звуженні їхньої семантичної структури.

Виконане дослідження відкриває перспективи для поглибленого вивчення інших новітніх запозичень до української мови.

ЛІТЕРАТУРА

- Василяйко, І. (2012). Англійські запозичення в сучасній українській термінології кіномистецтва. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Проблеми української термінології*, 733, 67-70.
- Вишнівський, Р. Й. (2015). До питання про доцільність вживання англійців (на матеріалі сучасної української мови). *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 1, 208-213.
- Дьолог, О.С. (2010). Англійські та особливості їх засвоєння в сучасній українській мові. *Функціональна лінгвістика: науковий журнал*, 1 (1), 203-205.
- Зубарев, О. (2008). Статус англійських запозичень у лексичній системі української мови. *Волинська філологічна: текст і контекст*, 6, 434-441.
- Казарян, Г. Г. (2004). *Английские заимствования в современном русском языке (1990-2000 годы)*. (Автореф. дис. канд. філол. наук). Ереван.
- Кислюк, Л. П. (2001). Нові англійські запозичення і термінологія. *Українська термінологія і сучасність (Збірник наукових праць)*, IV, 51-53.
- Козуб, Л. С. (2017). Особливості використання англійців у сучасній українській мові. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*, 26 (2), 40-42.
- Коробова, І. О. (2013). Англійські в сучасній українській мові. *Актуальні питання філології (Збірник наукових праць)*, 5, 107-115.
- Коробова, І. О. (2018). *Семантичне та словотвірне освоєння новітніх запозичень в українській мові*. (Дис. канд. філол. наук). Запоріжжя.
- Ляхова, О. В. (2012). *Динамічні процеси в лексико-семантичній системі сучасної української мови: розширення значення похідного слова*. (Дис. канд. філол. наук). Харків.
- Молоткіна, Ю. О. (2016). Мовні та позамовні причини проникнення англійців у сучасну українську мову. *Соціум. Документ. Комунікація*, 2, 112-124.
- Молоткіна, Ю. О. (2017). Різні способи написання новітніх англійців в українській мові. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*, 7, 119-123.
- Нагорна, Ю. А. (2016). *Вплив англійців та американізмів на сучасну українську мову*. Взято з <https://ukrsense.dp.ua/index.php/USENSE/article/.../168>
- Селіванова, О. О. (2006). *Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія*. Полтава: Довкілля-К.
- Ситенко, О. О. (2010). Лексико-семантичні особливості англійських запозичень в сучасній українській літературній мові. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика" (Збірник наукових праць)*, XII, 166-171.
- Слобода, Н. В. (2014). Функціональні типи графічно неадаптованих англійців у назвах і рекламі українських організацій. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Філологічні науки*, 4, 87-94.
- Федорець, С. А. (2005). *Англійські запозичення в мові сучасної української реклами*. (Автореф. дис. канд. філол. наук). Харків.
- Чернікова, Л. Ф., & Смілик, Т. І. (2008). Англійські в сучасній українській мові. *Філологічні науки*, 9, 132-257.

ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ ДЖЕРЕЛА

- Бусел, В.Т. (2009). *Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і доповн. та CD)*. Київ; Ірпінь: Перун.
- Гетьманець, М. Ф., & Михайлина, І. Л. (2009). *Сучасний словник літератури і журналістики*. Харків: Прапор.
- Нечволод, Л. І. (2011). *Сучасний словник іношомовних слів*. Харків: Торсінг Плюс.
- Мельничук, О. С. (1977). *Словник іношомовних слів*. Київ: Головна редакція Української Радянської Енциклопедії.
- Пустовіт, Л. О. (2000). *Словник іношомовних слів: 23 000 слів та термінологічних словосполучень*. Київ: Довіра.
- Шевченко, Л. І. (2008). *Новий словник іношомовних слів: близько 40 000 сл. і словосполучень*. Київ: АРІЙ.
- Oxford *Advanced Learner's Dictionary of Current English* (2008). Edited by Joanna Turnbull. 7-th edition. Oxford: Oxford University Press.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- Д – День (щоденна всеукраїнська газета)
- ЗМР – Збірник методичних рекомендацій з викриття злочинів у сфері економіки (документування та викриття злочинів у сфері інтелектуальної власності та комп'ютерних технологій)
- ІЗ – Іменем закону (громадсько-правовий тижневик)
- М – Моменти (додаток до тижневика МВС України "Іменем Закону")
- П – Птаха (молодіжний журнал)
- УМ – Україна молода (щоденна інформаційно-політична газета)

REFERENCES

- Vasyliiako, I. (2012). Anhlomovni zapozychennia v suchasni ukrainkii terminolohii kinomystetstva. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnika"*. Problemy ukrainkoi terminolohii, 733, 67-70.
- Vyshnivskiy, R. Y. (2015). Do pytannia pro dotsilnist vzhyvannia anhlitsyzmiv (na materialii suchasnoi ukrainkoi movy). *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnogo universytetu imeni Ivana Franka*, 1, 208-213.
- Doloh, O. S. (2010). Anhlitsyzmy ta osoblyvosti yikh zasvoiennia v suchasni ukrainkii movi *Funktsionalnaia lynchvystyka: nauchnyi zhurnal*, 1 (1), 203-205.
- Zubarev, O. (2008). Status anhlitskykh zapozychen u leksychnii systemi ukrainkoi movy. *Volyn filolohichna: tekst i kontekst*, 6, 434-441.
- Kazarian, H. H. (2004). *Anhlyiskye zaumstvovanyia v sovremennom russkom yazyke (1990-2000 hody)*. (Avtoref. dys. kand. fylol. nauk). Erevan.
- Kysliuk, L. P. (2001). Novi anhlitski zapozychennia i terminolohiia. *Ukrainska terminolohiia i suchasnist (Zbirnyk naukovykh prats)*, IV, 51-53.
- Kozub, L. S. (2017). Osoblyvosti vykorystannia anhlitsyzmiv u suchasni ukrainkii movi. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriia: Filolohiia*, 26 (2), 40-42.
- Korobova, I. O. (2013). Anhlitsy v suchasni ukrainkii movi. *Aktualni pytannia filolohii (Zbirnyk naukovykh prats)*, 5, 107-115.
- Korobova, I. O. (2018). Semantychne ta slovotvirne osvoinnna novitnikh zapozychen v ukrainkii movi. (Dys. kand. filol. nauk). Zaporizhzhia.
- Liakhova, O. V. (2012). Dynamichni protsesy v leksyko-semantychnii systemi suchasnoi ukrainkoi movy: rozshyrennia znachennia pokhidnoho slova. (Dys. kand. filol. nauk). Kharkiv.
- Molotkina, Yu. O. (2016). Movni ta pozamovni prychny pronyknennia anhlitsyzmiv u suchasnu ukrainku movu. *Sotsium. Dokument. Komunikatsiia*, 2, 112-124.

- Molotkina, Yu. O. (2017). Rizni sposoby napysannia novitnikh anhlitsyzmiv v ukrainskii movi. Naukovyi visnyk Drohobyskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Serii: Filolohichni nauky (movoznavstvo), 7, 119-123.
- Nahorna, Yu. A. (2016). Vplyv anhlitsyzmiv ta amerykanizmiv na suchasnu ukrainsku movu. Vziato z <https://ukrsense.dp.ua/index.php/USENSE/article/.../168>
- Selivanova, O. O. (2006). Suchasna linhvistyka : terminolohichna entsyklopediia. Poltava : Dovkillia-K.
- Sytenko, O. O. (2010). Leksyko-semantychni osoblyvosti anhliiskykh zapozychen v suchasni ukrainskii literaturnii movi. Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Serii "Linhvistyka" (Zbirnyk naukovykh prats), KhII, 166-171.
- Sloboda, N. V. (2014). Funktsionalni typy hrafichno neadaptovanykh anhlitsyzmiv u nazvakh i reklamakh ukrainskykh orhanizatsii. Naukovi zapysky Berdianskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Serii: Filolohichni nauky, 4, 87-94.
- Fedorets, S. A. (2005). Anhliiski zapozychennia v movi suchasnoi ukrainskoi reklamy. (Avtoref. dys. kand. filol. nauk). Kharkiv.
- Chernikova, L. F., & Smilyk, T. I. (2008). Anhlitsyzy v suchasni ukrainskii movi. Fylolohycheskye nauky, 9, 132-257.

*Дата надходження до редакції 20.03.2019 р.
Ухвалено до друку 19.04.2019 р.*